

يعقوب شرافت

خبرنگار و فعال مدنی

تاریخ تولد: ۱۹ جدی ۱۳۷۴

تاریخ شهادت: ۲۶ میزان ۱۳۹۵

محل شهادت: ولایت زابل

فرد/گروه مسئول ترور: گروه نا معلوم

زندگی و تحصیلات

یعقوب شرافت در ولایت زابل در یک خانواده‌ی مذهبی تندرو به دنیا آمد. پدرش به شدت مخالف فعالیت‌های رسانه‌ای و مدنی و همچنین مخالف سرسخت رفتن دختران به مکتب بود. شرافت از صنف دوازدهم از لیسه‌ی شیخ متی بابا فارغ شده بود، اما به دلیل مشکلات سخت اقتصادی نتوانسته بود به دانشگاه برود و به آرزویش که خواندن رشته‌ی خبرنگاری بود برسد، ولی در دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت خبرنگاری و آگاهی‌دهی حقوقی و برنامه‌های فرهنگی فعالانه اشتراک می‌کرد.

فعالیت‌ها

شرافت فعالیت‌های رسانه‌ای اش را آشکارا انجام می‌داد، اما به دلایل مختلف، از جمله ملاحظات امنیتی، فعالیت‌های حقوق بشری اش را به شکل پنهانی انجام می‌داد. همین امر باعث شده بود که خدماتی که او برای جامعه‌ی مدنی در زابل انجام می‌داد رسانه‌ای نشود و هیچ‌گاه مورد تشویق و قدردانی قرار نگیرد. شرافت چندین بار برای نشر اخبار مرتبط با نقض حقوق زنان سرزنش شده بود و حتی مجبور شده بود گزارش‌هایی که نشر کرده بود را حذف کند. او با وضعیت‌های دشوار گوناگونی از جمله مشکلات اقتصادی، حضور زورمندان محلی و هشدارهای طالبان و افراد ناشناس دست به گریبان بود. شرافت نویسنده‌ی برجسته‌ای نیز بود و در رادیوهای محلی زابل کار کرده بود.

آنچه می‌خوانید به مواردی از فعالیت‌های یعقوب شرافت اشاره می‌کند:

- خبرنگار رسمی رادیو تلویزیون افغانستان
- مسئولیت کمپاین تشویق دختران به مقاله‌نویسی و اشتراک در برنامه‌های رادیویی و رسانه‌ای
- راه‌اندازی برنامه‌های آگاهی‌دهی و حقوقی با کمک و همکاری ریاست امور زنان زابل؛ او از ۲۰۱۳ تا پایان ۲۰۱۵ موفق شد بیش از ۲۷ مورد از چنین برنامه‌هایی را تطبیق کند.
- سفر به ولسوالی‌های اتغر، شینکئ و سوری ولایت زابل، برای ترویج مکتب‌رفتن دختران

چالش‌ها در زمان فعالیت

- لت و کوب توسط افراد ناشناس در سال ۲۰۱۲
- دریافت هشدار و پیام‌های تهدیدآمیز از شماره‌های ناشناس
- ۱۷ ساعت زندانی شدن در ولسوالی شاه‌جوی از سوی طالبان

جوایز و افتخارات

شرافت برای فعالیت‌هایش مورد تحسین مقام ولایت، ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت زابل و ریاست امور زنان این ولایت قرار گرفته بود، اما هیچگاه به سطح ملی و توسط نهادهای بین‌المللی مورد حمایت قرار نگرفت. به گفته‌ی همسرش، او آرزو داشته برنده‌ی جایزه‌ی صلح شود.

خاطرات و نقل قول‌ها

یکی از همکاران و دوستان بسیار نزدیک شرافت، می‌گوید، شرافت به این باور بوده است که باید مبارزه را از خانه‌ی خود آغاز کند، نخست خواهران خودش باید به مکتب بروند و او باید خانواده‌اش را برای ورودش به دنیای رسانه و فعالیت‌های دیگر قانع کند، سپس اقدام‌های بزرگی خواهد کرد. این همکار شرافت می‌گوید، بعدها، زمانی شرافت را ملاقات کرده که او تازه کار در رادیوی محلی قلات ژغ را آغاز کرده بوده است.

آرزوها و اهداف

به نقل از اعضای خانواده‌اش، بزرگترین آرزویش این بوده است که بتواند به شکل آشکارا و آزاد فعالیت‌های حقوق بشری‌اش را پیش ببرد، اما متأسفانه تا آخرین لحظات به شکل پنهانی فعالیت کرد و جز همسرش، دوستان نزدیکش و ریاست امور زنان کسی از فعالیت‌هایش آگاه نبود.

یکی از آرزوهای دیگر او، داشتن یک شبکه‌ی رادیو-تلویزیونی بوده است تا از طریق آن بتواند برنامه‌هایی برای آگاهی‌دهی به مردم نشر کند. همسرش می‌گوید شرافت این آرزویش را در کتابچه‌ی خاطرات خود نیز نوشته بود.

واکنش‌ها به ترور

ساعت ۶ شام یکی از یکشنبه‌های ۲۰۱۶ وقتی با همسرش برای مراجعه به داکتر از خانه بیرون رفته بود، توسط اشخاص ناشناس در مقابل چشمان همسرش تیرباران شد.

جز پیام‌های تسلیت بلندرتبه‌های زابل و مسئولان اداره‌ی کابل واکنش خاصی به ترور شرافت نشان داده نشد. آن زمان مردم زابل حتی جرات نداشتند برای حق‌خواهی و عدالت‌خواهی دست به تظاهرات بزنند و در نتیجه، در واکنش به ترور شرافت هم هیچ نوع واکنش خاصی نشان ندادند.

لینک‌ها

لینک‌های خبر ترور یعقوب شرافت در برخی از شبکه های خبری

۱. لینک خبر در نن اسیا

[https://www.nunn.asia/6585/%D9%85%D8%AD%D9%85%D8%AF-%DB%8C%D8%B9%D9%82%D9%88%D8%A8-%D8%B4%D8%B1%D8%A7%D9%81%D8%AA-%D8%8C-%DA%98%D9%85%D9%86-%DA%98%D9%88%D8%B1%D9%86%D8%A7%D9%84%DB%8C%D8%B3%D8%AA-%D8%A7%D9%88-%D9%85%D8%AA%D8%B9/amp /](https://www.nunn.asia/6585/%D9%85%D8%AD%D9%85%D8%AF-%DB%8C%D8%B9%D9%82%D9%88%D8%A8-%D8%B4%D8%B1%D8%A7%D9%81%D8%AA-%D8%8C-%DA%98%D9%85%D9%86-%DA%98%D9%88%D8%B1%D9%86%D8%A7%D9%84%DB%8C%D8%B3%D8%AA-%D8%A7%D9%88-%D9%85%D8%AA%D8%B9/amp/)

۲. لینک خبر در بی بی سی

<https://www.bbc.com/persian/afghanistan-37675593>

وضعیت پرونده

قاتلان این پرونده تا پایان ناشناس باقی ماندند. با اینکه قومندانی امنیه و ریاست امنیت ملی تحقیقاتی انجام دادند، اما افراد ناشناس تا پایان کار شناخته نشدند. در نهایت پرونده بسته شد و خانوادگی شرافت نیز به دلیل تهدیدات بیش از حد پرونده را دوباره باز نکردند.